KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK FAKÜLTESİ
PEYZAJ MİMARLIĞI BÖLÜMÜ

PMBZ201 PEYZAJ TASARIM STÜDYOSU I

TEK KONUT (VİLLA) BAHÇESİ PEYZAJ TASARIMI

STÜDYO YÖNERGESİ

2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI |
GÜZ YARIYILI

Ders sorumluları:
Prof. Dr. Sevgi ÖZTÜRK
Doç. Dr. Nur BELKAYALI
Doç. Dr. Merve KALAYCI KADAK

Çalışma alanı:
Kastamonu

Stüdyo düzeyi:
Lisans 2. sınıf

1. Stüdyo Kimliği

Dersin adı	PMBZ201 Peyzaj Tasarım Stüdyosu I
Proje konusu	TEK KONUT (VİLLA) BAHÇESİ PEYZAJ TASARIMI
Dönem	2026-2027 Güz Yarıyılı
Ders sorumluları	Prof. Dr. Sevgi ÖZTÜRK Doç. Dr. Nur BELKAYALI Doç. Dr. Merve KALAYCI KADAK
Çalışma alanı	Merkez/Kastamonu
Stüdyo günü ve saati	Pazartesi 13:30-17:15 / Perşembe 08:30-12:15
Stüdyo mekânı	Stüdyo 2005- Stüdyo 2013- OF ATL2
Çalışma biçimi	Bireysel proje (analiz aşamasında sınırlı grup çalışması)
Proje ölçeği*	1/100 ila 1/500-1/1000 *Proje alanı büyüklüğü ve konumuna göre değişebilecektir.

2. Stüdyonun Konusu

Stüdyonun konusu; konut kullanıcılarının günlük yaşam ihtiyaçlarını karşılayan, işlevsel, estetik, erişilebilir ve doğayla uyumlu bir villa bahçesinin peyzaj tasarımıdır. Öğrencilerden, seçilen villa ve yakın çevresinin mevcut doğal, kültürel, algısal özelliklerini dikkate alarak, kullanıcı ihtiyaçları ile açık alan kullanımlarını ilişkilendiren bütüncül bir peyzaj tasarım önerisi geliştirmeleri beklenmektedir.

Tasarım sürecinde; giriş ve karşılama, dinlenme, yeme-içme, oyun, açık hava etkinlikleri, özel ve yarı özel alanlar, sirkülasyon, yeşil alanlar ve bitkisel düzenleme gibi farklı kullanımların birbiriyle ilişkili olarak ele alınması amaçlanmaktadır.

Öğrencilerin; alanın güneş, gölge, rüzgar, eğim, manzara, mevcut bitki örtüsü ve çevre ilişkilerini analiz ederek tasarım kararları geliştirmeleri; kullanıcıların mahremiyet, konfor ve açık mekan kullanım ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmaları beklenmektedir.

Tasarımda, mekanlar arası işlevsel ilişkilerin kurulması, açık alanların doğru biçimde organize edilmesi, bitki-mekan ilişkilerinin bitkisel materyal kullanımı ölçüsünde (tür-cins ayrımı yapılmaksızın) oluşturulması ve mevsimsel değişimlerin dikkate alınması temel tasarım hedefleridir.

Bu kapsamda öğrencilerden, konut ile bahçe arasındaki ilişkiyi güçlendiren, kullanıcıların farklı ihtiyaçlarına cevap veren, yaşanabilir ve nitelikli bir açık mekân tasarımı geliştirmeleri beklenmektedir.

3. Amaç

Stüdyonun temel amacı, öğrencinin alanı ve kullanıcı ihtiyaçlarını tanıyarak doğal ve kültürel peyzaj elemanlarını anlaması, basit tasarım kararları geliştirmesi; villa bahçesinde işlevsel ve estetik mekanlar oluşturması ve bu kararlarını temel peyzaj tasarım teknikleriyle ifade edebilme becerisi kazanmasıdır.

4. Temel Tasarım Yaklaşımı

Proje, konut ve bahçe bütünlüğü yaklaşımıyla ele alınacaktır. Villa bahçesi tasarımında; alanın mevcut özellikleri, kullanıcı ihtiyaçları, çevre ilişkileri ve örnek projeler incelenerek alana özgü bir tasarım fikrinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Dönem başında öğrencilerle alanı tanımaya yönelik sörvey, gözlem ve temel analiz çalışmaları yapılacak; villa bahçesi tasarımına yönelik örnek projeler incelenecektir. Bu çalışmaların ardından öğrencilerden, elde ettikleri veriler doğrultusunda alana ve kullanıcıya uygun özgün bir konsept geliştirmeleri beklenmektedir.

Geliştirilen konseptin; bahçenin konut ile ilişkilendirilerek mekansal organizasyonunu, sirkülasyonu, kullanım alanlarını, bitkisel ve yapısal tasarım kararlarını yönlendirmesi ve proje genelinde tutarlı biçimde sürdürülmesi beklenmektedir.

Bu kapsamda öğrencilerden;

- Alan ve kullanıcı verilerini değerlendirmeleri,
- Örnek projelerden tasarım fikirleri çıkarmaları,
- Alana özgü bir konsept geliştirmeleri,
- Konsepti temel mekân ve dolaşım kararlarına dönüştürmeleri,
- Bitkisel ve yapısal tasarım kararlarını konsept doğrultusunda oluşturmaları,
- Tasarım fikirlerini temel plan, kesit ve görsel anlatımlarla ifade etmeleri beklenmektedir.

5. Proje Programı ve Tasarlanacak Başlıca Mekânlar

Proje kapsamında öğrencilerden, verilen proje programı doğrultusunda villa ile bahçe arasındaki ilişkiyi kurmaları ve tanımlanan kullanım alanlarını alanın özellikleri ile geliştirdikleri konsept doğrultusunda mekansal olarak organize etmeleri beklenmektedir:

- Villa girişi ve karşılama alanı,
- Otopark ve servis alanları,
- Yaya dolaşım alanları,
- Açık oturma ve dinlenme alanları,
- Yeme-içme alanları,
- Rekreasyon ve oyun alanları,
- Özel ve yarı özel bahçe alanları,
- Havuz ve/veya suyla ilişkili alanlar,
- Yeşil alanlar ve bitkisel düzenleme,
- Bahçe donatıları ve yapısal elemanlar,
- Gölgeleme, mahremiyet ve iklimsel konfor sağlayan alanlar tasarlanmalıdır.

Öğrencilerden, verilen programdaki kullanımların tamamını değil; birbirleriyle olan işlevsel ve mekansal ilişkilerine göre seçim yapmaları, listede olmayan ama ihtiyaç duyulan diğer kullanımlarla ilişkiler kurmaları, sirkülasyon ve açık alan hiyerarşisini oluşturmaları ve tüm tasarım kararlarını geliştirdikleri konsept doğrultusunda bütünleştirmeleri beklenmektedir.

6. Çalışma Aşamaları ve Beklenen Ürünler

Alanı Okuma ve Araştırma: Çalışma alanı ve yakın çevresinin incelenmesi, villa ile bahçe ilişkisi, mevcut doğal ve kültürel özellikler, topoğrafya, eğim, güneş-gölge, rüzgar, mevcut bitki örtüsü, ulaşım, manzara, mahremiyet ve mevcut kullanımların belirlenmesi. Villa bahçesi tasarımına yönelik örnek projelerin ve kullanıcı ihtiyaçlarının incelenmesi.

Analiz, Sentez ve Tasarım Ölçütleri: Alan analizlerinin hazırlanması, alanın sorun ve olanaklarının belirlenmesi, kullanıcı ihtiyaçları, erişim ve sirkülasyon, güneş-gölge, manzara, mahremiyet ve mevcut doğal özelliklerin değerlendirilmesi. Elde edilen verilerin tasarım kararlarına dönüştürülmesi ve temel tasarım ölçütlerinin oluşturulması.

Konsept ve Tasarım Fikri: Alan analizleri ve örnek proje incelemelerinden hareketle alana ve kullanıcıya özgü bir tasarım fikrinin geliştirilmesi. Ana fikir, kullanıcı istek ve ihtiyaçları, fonksiyon ilişkileri, leke ve diyagram çalışmaları ile alternatif tasarım önerilerinin eskizlerle hazırlanması ve seçilen tasarım fikrinin gerekçelendirilmesi

Ön Proje: Araziyle uyumlu yerleşim ve açık alan ilişkilerinin kurulması, sirkülasyon sistemi, kotların dikkate alındığı eskiz projenin hazırlanması

Kesin Proje: Belirlenen ölçeğe uygun olarak çevresel ilişkilerin dikkate alındığı ana paftanın hazırlanması, projenin yumuşak zemin-sert zemin çözümlenmesi, kot çözümlemelerinin tamamı, tür ya da cins belirtmeksizin tip ve boyut belirlenilen bitkilendirme tasarımı, kesitler, görünüşler, skeçler

Final Sunumu: Tasarım raporu, teslim duyurusunda belirtilen ölçekli/ölçeksiz paftaların tamamı, ders yürütüsünün kararına göre fiziksel maket ve dijital ortamda proje hazırlık aşamalarından fotoğraflar, (varsa) sunular için teslim (CD/Harici Bellek/Bulut Bellek) ve kısa sözlü proje savunması.

7. Teslim Paftaları ve Teknik Standartlar**

- Lokasyon haritası ve fotoğraflarla desteklenen çevresel ilişkiler paftası
- Sörvey paftası/paftaları, doğal, kültürel ve algısal kaynak değerlerinin irdelenmesi, sunum esnasında kullanılacak veri kaynakları
- Alana ilişkin gerekli fiziksel analiz bulguları: eğim, bakı, yükselti, gölgelenme vs. (dersin yürütücüsü tarafından bildirilir)
- Konsept paftası-leke paftası –ihtiyaç programı ilişki diyagramı
- Genel vaziyet planı: eş yükselti eğrileri, kotlar, işlevler, dolaşım, açık alan sistemi, bitkisel doku ve lejant.
- Tasarım paftası: tüm gerekliliklerle kot, ölçülü çizim, malzeme, donatı, tip ve boyut bağlamında bitki bilgisi.
- Proje alanından en az iki kesit/görünüş
- Projeye özgü hazırlanmış skeç (sayısı öğretim üyesi tarafından belirlenecektir)

- Proje tasarım süreci raporu (Etik kurullara uygun olarak hazırlanan, basılı ve CD içinde teslim edilen)
- Fiziksel maket ve proje sürecinde kullanılan bilgisayar ortamındaki fotoğraf, (varsa) sunu

**Pafta boyutu ve sayısı, dönem içinde ders sorumlusu tarafından ilan edilir. Tüm paftalarda kuzey oku, ölçek/çizgi ölçek, lejant, kot bilgisi, proje adı, öğrenci bilgisi ve pafta numarası bulunmalıdır. Basılı ve dijital teslimler birbiriyle aynı olmalıdır. Dijital dosyalar PDF biçiminde ve "[ÖğrenciNo]_[AdSoyad]_[TeslimAdı]" düzeninde adlandırılmalıdır.

8. Stüdyo İşleyişi, Kritikler ve Katılım

- Stüdyo, masa kritikleri, kısa anlatımlar, ortak değerlendirmeler, eskiz çalışmaları
- Öğrenci her hafta güncel üretimiyle stüdyoya katılır. Yalnızca sözlü açıklama, kritik almak için yeterli çalışma sayılmaz.
- Kritikler yönlendirici niteliktedir; tasarım kararlarının sorumluluğu öğrenciye aittir.
- Düzenli katılım ve süreç içi üretim esastır. Devam koşulları ilgili yönetmelik ve ders bilgi paketine göre uygulanır.
- Arazi gezisi yapılması halinde güvenlik, ulaşım ve kişisel sorumluluklara ilişkin bölüm duyurularına uyulur.
- Kaynak, harita, görsel ve örnek projeler uygun biçimde belirtilir. Başkasına ait tasarımın kopyalanması kabul edilmez.
- Yapay zeka destekli araçlar fikir araştırması veya görsel deneme amacıyla kullanılırsa kullanım kapsamı süreç dosyasında açıkça beyan edilir; doğrulanmamış alan verisi üretmek veya özgün tasarım yerine kullanmak akademik etik ihlalidir.

9. Jüri ve Teslim Süreçleri

Değerlendirme	Önerilen zaman	İçerik	Teslim niteliği
Ders içi kritikler	Her hafta	Haftalık föyde* planlanan konuya uygun şekilde gelen içerikler	Haftalık işleyişin, sınıf düzenine uygun şekilde devamının sağlanması
Vize	8. hafta/ akademik takvim	Analiz, sentez, program ve ilk tasarım ölçütleri, Konsept, diyagramlar	Ara teslim
Final	14. hafta / akademik takvim	Final sürecine teslim edilmesi gereken tüm pafta, belge, maket, CD ve veriler	Final teslimi

Jüri tarihleri akademik takvime ve bölüm kararlarına göre güncellenebilir. İlan edilen teslim saatinden sonra getirilen veya zorunlu bileşenleri bulunmayan çalışmalar, ilgili mevzuat ve ders sorumlusunun dönem başında duyurduğu esaslar çerçevesinde değerlendirilir.

*Haftalık föydeki akışı takip etmeyen öğrenciler, ilgili öğretim üyesinin kararına bağlı olarak dersin işleyişi ve sınıf içi ders düzeninin sağlanması adına, geçmiş derslerin konularına ilişkin kritik alamayacaklardır.

10. Değerlendirme Ölçütleri

	Bileşen	Ağırlık	Değerlendirme odağı
Vize %40	Süreç ve stüdyo katılımı	%55	Hazırlık, araştırma, kritiklere katılım, eskiz ve tasarımın süreç içerisindeki gelişimi
	Alan tanıma, analiz-sentez	%35	Alan ve kullanıcı verilerini doğru okuma, sorun ve olanakları belirleme ve tasarım kararlarına dönüştürme
	Konsept ve tasarım fikri	%20	Alana ve kullanıcıya özgü yaklaşım sergileyebilme
Final %60	Fonksiyonel–mekansal çözüm	%35	Kaynak değerleri, istek-ihtiyaç, sirkülasyon, erişilebilirlik
	Ekolojik ve teknik çözüm	%35	Doğal, kültürel ve algısal peyzaj kaynak değerlerinin odakta olduğu çözümlemeler
	Sunum ve savunma	%30	Genel plan-konsept-tasarım projesi tutarlılığı, pafta okunabilirliği, sunuma hakimiyet

11. Haftalık Çalışma Programı

Dönemin başında ilgili öğretim üyesi tarafından haftalık akışı içeren ders takip föyü öğrencilerle paylaşılacaktır.
Proje konusu, çalışma alanı, stüdyo yöntemi, teslim koşulları ve değerlendirme ölçütleri öğrencilere açıklanacak ve ders izlencesi ile kayıt altına alınacaktır.
Sonraki haftalarda sırasıyla; tek konut bahçesi peyzaj tasarımına ilişkin temel kavramlarla başlayan bir tasarım süreci takip edilecektir.

Bu bağlamda öğrencilerin ilk peyzaj tasarım projesi olması nedeniyle, öğrencilere sörvey ve yakın çevre ilişkileri anlatılacak ve sınıf içi interaktif katılımla derinleştirilecektir.
Doğal, kültürel ve algısal kaynak değerleri tartışılarak, proje alanındaki durum irdelenecektir.
Tek konut tasarımı için ilgili kullanıcı profili belirlenecek ve o bağlamda ihtiyaçlar çıkarılması beklenecektir.
Alan tanıma çalışmaları sonlandırıldıktan sonra, konsept seçimleri ve tasarım öncesi yönlendirici diyagramların hazırlanması işlemleri gerçekleştirilecektir. Ara sınava kadar bu aşamaların tamamlanması ve ara sınav sonrasındaki haftada tasarımı yönlendirecek tasarım çizgilerinin görülmesi sağlanacaktır. Final sınavına kadar her hafta gelişen tasarım yaklaşımları uygulamaları öğrenciler tarafından devam edecek ve sınıf içi kritiklerle geliştirilmesi beklenecektir. Final sınavında öğretim üyesinin kararı ve duyurusuna bağlı olarak, jüri ya da teslim şeklinde proje tasarımlarının sunulması beklenecektir.

12. Kaynak Kullanımı ve Akademik Etik

Öğrenciler, kullandıkları harita, veri, görsel, standart ve örnek projelerin kaynaklarını pafta veya raporda belirtmekle yükümlüdür. Telif hakkıyla korunan içeriklerin izinsiz kullanımı, proje kopyalama, başkasına çizim yaptırma ve üretim sürecini yanlış beyan etme akademik etik ilkeleriyle bağdaşmaz. Benzerlik ve özgünlük değerlendirmesi, yalnızca sonuç ürününü değil tasarım sürecini de kapsamaktadır.